

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ –
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

1. Υποθεματική
Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Τα δικαιώματα των παιδιών

Τοκμακίδου Ελπίδα

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Κύριος σκοπός του προγράμματος με τίτλο «Τα δικαιώματα των παιδιών» είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων για μια πρώτη επαφή και γνωριμία των μικρών μαθητών/τριών της Α΄ & Β΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου, με το περιεχόμενο κειμένων που αφορούν στην προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα των παιδιών. Η κατανόηση της σημασίας τους, η αναγνώριση της ύπαρξης στη ζωή των ίδιων και η εφαρμογή τους σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο αποτελεί άλλωστε το βασικό στόχο της εκμάθησης των δικαιωμάτων σε αντίστοιχα προγράμματα ([Compasito,2012:12](#)).

Όπως ήδη έχει καταγραφεί (Gollob, Weidinger, [2008:128](#)) η διάκριση ανάμεσα στις ανάγκες και τις επιθυμίες, ο σεβασμός της διαφορετικής ταξινόμησης ορισμένων δικαιωμάτων έναντι άλλων και η ταυτόχρονη αποδοχή της οικουμενικότητας των δικαιωμάτων προϋποθέτει μια μακροπρόθεσμη μαθησιακή διαδικασία. Οστόσο η οικοδόμηση των σχετικών εννοιών, μπορεί να ξεκινήσει με το ξεκίνημα της τυπικής εκπαίδευσης ([Compasito,2012:31](#)) και να βασιστεί στις ήδη κατακτημένες γνώσεις των παιδιών γύρω από τον κόσμο. Αυτή είναι και η πρόταση του προγράμματος «Τα δικαιώματα των παιδιών». Εντάσσεται στην Καλλιέργεια των Δεξιοτήτων Ζωής στην ενότητα των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων με τίτλο «Ενδιαφέρομαι & Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη».

Η προετοιμασία των μικρών μαθητών/τριών της Α΄ & Β΄ τάξης για την προσαρμογή σε διάφορες καταστάσεις της κοινωνικής τους ζωής και αποτελεσματική ανταπόκριση των προκλήσεων, εστιάζει σε μια επιμέρους κατηγορία, εκείνη των Δεξιοτήτων της κοινωνικής τους ζωής (αυτομέριμνα, κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, προσαρμοστικότητα, ανθεκτικότητα και υπευθυνότητα).

Το πρόγραμμα εξελίσσεται στη λογική εφαρμογής ενός Project. Η έννοια αφορά στη διαμόρφωση μιας συλλογικής δράσης, ενός σχεδίου δράσης και οργάνωσης δραστηριοτήτων, στις οποίες θα κληθούν να εμπλακούν οι μαθητές/τριες της τάξης προκειμένου να ολοκληρώσουν κάθε αφορά ένα σκοπό/ αποστολή. Στο πλαίσιο αυτό η μάθηση αποκτά μαθητοκεντρικά χαρακτηριστικά. Βασίζεται στην ερευνητική εξερεύνηση και ανακάλυψη, σε συνεργατικές και ανοιχτές διαδικασίες μάθησης, σε βιωματικές καταστάσεις. Αυτές μπορούν να συμβάλλουν την απόκτηση γνώσης και εμπειρίας όπως και επέκτασής της με τη διεκδίκηση εφαρμογής των δικαιωμάτων των παιδιών. Οι παραπάνω αρχές, όπως έχει καταγραφεί σε έκδοση του Συμβουλίου της Ευρώπης (Gollob, Krapf, Olafsdottir & Weidinger, [2010:24](#)), συνάδουν με την εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Με αυτή την προοπτική, της Καλλιέργειας Δεξιοτήτων Ζωής και της βαθμιαίας οικοδόμησης της έννοιας των δικαιωμάτων, αξιοποιήθηκαν ο καταγιτισμός ιδεών, οι ερωτήσεις ανοικτού τύπου, η συζήτηση, η μελέτη περίπτωσης, η ζωγραφική, το κολλάζ, η χρήση τεχνολογίας αλλά και η αξιοποίηση τεχνικών εκπαιδευτικού δράματος όπως και μοτίβων έντεχνου συλλογισμού.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Στις δραστηριότητες του προτεινόμενου προγράμματος ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει την ανάπτυξη ενός ευχάριστου και συνεργατικού κλίματος, δημιουργώντας προκλήσεις για συμμετοχή των παιδιών σε «προβληματικές» καταστάσεις. Η επιλογή δραστηριοτήτων ενεργοποίησης αλλά και χαλάρωσης¹, προκλητικών και διασκεδαστικών μαζί, η εναλλαγή της διαλογικής συζήτησης και του βιωματικού παιχνιδιού, η εμπλοκή σε ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες, αποτελούν πρακτικές που προτείνονται σε όλη την έκταση του προγράμματος, καθώς αποτελούν βασικά συστατικά της ενίσχυσης των δεσμών της ομάδας και προϋποθέσεις για την ενεργή συμμετοχή και μάθηση. Στο πλαίσιο αυτό τα όποια «λάθη» των μαθητών/τριών θα αντιμετωπιστούν ως μια ακόμη ευκαιρία εμπάθουσας στο εξεταζόμενο θέμα. Τα παραπάνω βασίζονται επίσης στην αξιοποίηση των πρότερων γνώσεων των μαθητών/τριών. Έμφαση δίνεται στη δυνατότητα των μαθητών/τριών να συνεισφέρουν στις δραστηριότητες ανάλογα με τις ικανότητές τους, οικοδομώντας τις έννοιες, τις αξίες, τις γνώσεις, τις δεξιότητές τους (κριτικής και δημιουργικής σκέψης) και τις στάσεις τους, μέσα από την ενεργητική προσωπική εμπλοκή τους στη μαθησιακή διαδικασία.

Ο χρόνος υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος εκτείνεται σε επτά τρίωρα εργαστήρια. Βασική πρόταση αλλά και επιδίωξή του αποτελεί η διάχυση των στόχων του σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα και η αντιμετώπιση του ζητήματος της υποστήριξης και εφαρμογής των δικαιωμάτων από διαφορετικές οπτικές. Ο/Η εκπαιδευτικός της τάξης εφαρμογής μπορεί να συνδυάσει τις συγκεκριμένες προτάσεις με τα περιεχόμενα του προγράμματος σπουδών της Μελέτης Περιβάλλοντος, την αξιοποίηση του Η/Υ και υλικών που προσφέρονται μέσω του διαδικτύου.

Απαραίτητη κρίνεται η ύπαρξη ενός βιντεοπροβολέα και κεντρικού Η/Υ της τάξης για τη συζήτηση στην ολομέλεια και ιδανικά φορητών υπολογιστών (laptop) για κάθε μια ομάδα. Κύρια μορφή οργάνωσης της τάξης είναι η εργασία σε ομάδες. Προτείνονται επιπλέον και δράσεις στις οποίες οι μαθητές/τριες θα κληθούν να εργαστούν ατομικά, αλλά και να συνεργαστούν στην ολομέλεια της τάξης (κατά την εκκίνηση των δραστηριοτήτων αλλά και στις φάσεις ανατροφοδότησης, διαμορφωτικής αξιολόγησης και συζήτησης των επιμέρους εργασιών).

Τέλος υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα διαμόρφωσης μιας ξεκάθαρης εικόνας γύρω από το προφίλ των μαθητών/τριών της τάξης εφαρμογής και δυνατότητας ευελιξίας ώστε να αποφευχθούν περιπτώσεις ανάδειξης ευαίσθητων προσωπικών και οικογενειακών δεδομένων κατά την επεξεργασία της έννοιας των δικαιωμάτων.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων:

Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης

¹ Ενδεικτικά προτείνεται η αξιοποίηση παρόμοιων τεχνικών και δράσεων από το εκπαιδευτικό υλικό του [Compasito](#), (2012: 56-59), Έκδοσης του Συμβουλίου της Ευρώπης ή το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της [Αντιγόνης](#) (2021:105-107), Κέντρου Πληροφόρησης για τον Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία, το οποίο εντάσσεται στο Πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων με τίτλο «[Ανθρώπινα δικαιώματα και αποδοχή της διαφορετικότητας. Οδηγός Δραστηριοτήτων](#)».

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	3. Ενδιαφέροναι & Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη	Υποθεματική	Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Α & Β' Δημοτικού Σχολείου		
Τίτλος	«Τα δικαιώματα των παιδιών»		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	<p>B1. Δεξιότητες Κοινωνικής Ζωής (Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα)</p> <p>B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης (Ενσυναίσθηση και Ευαισθησία, Επίλυση συγκρούσεων)</p>
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	<p>2. Εθελοντισμός-διαμεσολάβηση</p> <p>3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/τριες της τάξης να συμφωνήσουν για το πλαίσιο λειτουργίας του προγράμματος μέσα από την αναγνώριση της αναγκαιότητας συνάντησης και επαφής με τους άλλους/αποδοχής της διαφορετικότητας.</p> <p>Να αναπτύξουν ομαδικό πνεύμα συνεργασίας και επικοινωνίας με αφορμή το συγκεκριμένο θέμα, αποδεχόμενοι τις ομοιότητες και διαφορές τους.</p> <p>Πρώτη επαφή με μια βασική ανθρώπινη ελευθερία, αυτή της ίδιας της ύπαρξης αλλά και της κατοχύρωσης ενός ονόματος.</p> <p>Στο ίδιο αυτό πλαίσιο η φοίτησή τους στο σχολείο αντιμετωπίζεται ως ένα από τα δικαιώματα που έχουν στη διάθεσή τους οι μαθητές/τριες για τη μόρφωση και την περαιτέρω ανάπτυξή τους (μια προσέγγιση που προτείνεται και σε υλικό του Συμβουλίου της Ευρώπης, Βιβλίο V, Gollob & Krapf, 2014: 7-16).</p>	<p>1^ο Εργαστήριο</p> <p>«Ας γνωριστούμε ξανά»</p> 	<p>1. Το μαγικό «κουτί». Στον «κύκλο» της τάξης κάθε μαθητής/τρια παίρνει στα χέρια του το μαγικό «κουτί» και μαζί το «δικαίωμα» λόγου. Με τη βοήθεια ενός καθρέπτη που βρίσκεται στη βάση του, ανακαλύπτει ένα μοναδικό και ξεχωριστό πρόσωπο, που καλείται να παρουσιάσει. Παρακινείται να αναφέρει πληροφορίες για το όνομά, στοιχεία της οικογενειακής κατάστασης αλλά και κάποια επιτεύγματα του/της («τι καταφέρνω σήμερα που δεν μπορούσα την προηγούμενη σχολική χρονιά»).</p> <p>2. Συμπλήρωση ανθρώπινης φιγούρας Οι μαθητές/τριες καλούνται φιλοτεχνήσουν και να σημειώσουν σε μικρό σκίτσο ανθρώπου κάτι που γνωρίζουν, ένα συναίσθημα και ό,τι μπορούν να κάνουν με τα χέρια ή με τα πόδια τους. Το ίδιο Φύλλο Εργ. χρησιμοποιείται σε διαφορετικές φάσεις του προγράμματος ως μέσο σύγκρισης των καταγραφών τους.</p> <p>3. Αφίσσα της τάξης. Όλοι/όλες συνεισφέρουν για τη δημιουργία μιας αφίσσας (κολλάζ με τις φιγούρες και τα ονόματα των μαθητών/τριών σε συννεφόλεξο).</p> <p>4. Κλείσιμο συνάντησης: Ένα «πολύτιμο» αντικείμενο μεταφέρεται από χέρι σε χέρι, ψιθυρίζοντάς του ένα «μυστικό». Όλοι μαζί σηκώνονται στον κύκλο και το απελευθερώνουν (Compasito, 2012: 58).</p>

<p>Να έχουν οι μαθητές/τριες της τάξης να την ευκαιρία μιας πρώτης εισαγωγής στην έννοια της «ανάγκης» και «επιθυμίας» και αντίστοιχης διάκρισής τους (ΓΝΩΣΕΙΣ)</p> <p>Οι μαθητές/τριες μιλούν -έστω και διαισθητικά- σε ένα ακόμη βασικό δικαίωμα, αυτό της μη διάκρισης.</p> <p>Να καλλιεργήσουν την αυτοπεποίθηση στην έκφραση της προσωπικής οπτικής αναλαμβάνοντας δράσεις υποστήριξης των δικαιωμάτων. (ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ)</p>	<p>2^ο Εργαστήριο</p> <p>«Τι χρειάζεται ο άνθρωπος για να ζήσει»</p> 	<p>Σύνδεση με το προηγούμενο εργαστήριο: Εστίαση σε στοιχεία που αποτυπώνουν τη διαφορετικότητα του καθενός στην αφίσσα της τάξης.</p> <p>1. Μια θύελλα από ιδέες Συμπλήρωση Φύλλου Εργασίας («Τι χρειάζεται ο άνθρωπος για να ζήσει»). Αναρτάται ως εικόνα αναφοράς για διαφοροποίησή της στην πορεία εξέλιξης του σχεδίου δράσης.</p> <p>2. Το Bingo των αναγκών και επιθυμιών. Οι μαθητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να κινηθούν στο χώρο -σε περιορισμένο όμως χρόνο- για τη συμπλήρωση ενός παιχνιδιού Bingo. Καταγράφονται τα ονόματα όσων απαντούν («ΝΑΙ» ή «ΟΧΙ» αν συμφωνούν με τις επιμέρους εικόνες του πίνακα) στο ερώτημα αν είναι «αναγκαίο» για τη ζωή τους.</p> <p>3. Καρτέλες αναγκών και επιθυμιών. Οι μαθητές/τριες εργάζονται σε δυάδες συμφωνώντας ποιες από τις κάρτες με εικόνες «αναγκών»/«επιθυμιών» -μέρος των οποίων δίνεται στη διάθεσή τους- θα εντάξουν σε αντίστοιχες κατηγορίες. Συμπληρώνουν με δικές τους ζωγραφιές 4 κενές κάρτες για την αποτύπωση διαφορετικών κάθε φορά καταστάσεων που και αυτές θα μοιραστούν -από δύο- στις υφιστάμενες κατηγορίες. Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια.</p> <p>4. Κλείσιμο συνάντησης: «Δίνοντας το μπαλάκι». Οι μαθητές/τριες της τάξης, καλούνται να αναφέρουν μια βασική ανάγκη ή μια επιθυμία τους.</p>
---	---	---

<p>Να μνηθούν οι μαθητές/τριες της τάξης στη γνωριμία με την έννοια του δικαιώματος μέσα από την αντιδιαστολή των αναγκών και επιθυμιών.</p> <p>Να είναι σε θέση να κατανοήσουν τη σύνδεση των βασικών αναγκών με ανθρώπινα δικαιώματα.</p> <p>ΓΝΩΣΕΙΣ</p> <p>Η αναφορά σε βασικές ανάγκες προσανατολίζει στην οικουμενικότητά τους και στις ενέργειες που έχουν γίνει για τη διαφύλαξή τόσο των δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτές όσο και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.</p> <p>ΑΞΙΕΣ</p>	<p>3^ο Εργαστήριο</p> <p>«Επιθυμίες, ανάγκες αλλά και δικαιώματα»</p> 	<p>Σύνδεση</p> <p>Οι μαθητές/τριες της τάξης χωρίζονται σε ομάδα των τεσσάρων (με κάρτες διαφορετικών σχημάτων) για τη συμπλήρωση των δύο πρώτων στηλών ενός Φύλλου Εργασίας («Επιθυμίες, ανάγκες και δικαιώματα»). Κατά τη συμπλήρωσή τους θα βασιστούν στα μικρά κείμενα των εικόνων και στα παραδείγματα που έχουν ήδη διαπραγματευτεί στο προηγούμενο εργαστήριο.</p> <p>Κινούμενοι/ες σε συγκεκριμένο και εξ αρχής συμφωνημένο χώρο της αίθουσας μπορούν να παραλαμβάνουν το διαθέσιμο υλικό και με προσωπική τους δέσμευση φροντίζουν για την επιστροφή του.</p> <p>1. «Συμπλήρωση επιθυμιών, αναγκών και δικαιωμάτων»</p> <p>Συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης και συμπλήρωση της τρίτης στήλης («Ανθρώπινα Δικαιώματα») στον πίνακα του Φύλλου Εργασίας με τον εκπαιδευτικό σε ρόλο γραμματέα.</p> <p>2. Κλείσιμο εργαστηρίου</p> <p>Οι μαθητές/τριες αναφέρουν σκέψεις, συναισθήματα και εντυπώσεις, με μια λέξη ή μια απλή πρόταση ή ακόμη και μια ζωγραφιά και απαντούν σε απλές ανοιχτές ερωτήσεις («Τι μου άρεσε περισσότερο στο εργαστήριο»; «Τι δε μου άρεσε ιδιαίτερα»; «Τι με δυσκόλεψε;», «Τι έμαθα, τι κρατάω, τι θα θυμάμαι από το εργαστήριο;», «Ένα καινούριο πράγμα που έμαθα στη σημερινή συνάντηση είναι...»)</p> <p>Αντιγόνη, 2021:108).</p>
--	---	---

<p>Να οικοδομήσουν σταδιακά την έννοια του δικαιώματος και του περιεχομένου της.</p> <p>Οι μαθητές/τριες της τάξης να πληροφορηθούν για τα κείμενα που αφορούν στα δικαιώματα των παιδιών. ΓΝΩΣΕΙΣ</p> <p>Να εφαρμόσουν τη δημοκρατική κουλτούρα κατά τη συμμετοχή στις δραστηριότητες με συνομηλίκους.</p> <p>ΣΤΑΣΕΙΣ/ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΑΞΙΕΣ</p>	<p>4^ο Εργαστήριο</p> <p>«Τα δικαιώματα των παιδιών»</p> 	<p>1. «Αφίσα “Όλα τα παιδιά έχουν δικαιώματα”» Στους μαθητές/τριες δίνονται αυτοκόλλητα χαρτάκια ίδιου σχήματος αλλά διαφορετικών χρωμάτων. Ο προσδιορισμός της ομάδας στην οποία ανήκει κάθε ένας/μία επιτυγχάνεται με τη μεταξύ τους συνεργασία, η οποία γίνεται μόνο με χειρονομίες, εκφράσεις προσώπου και ματιών. Μια <u>αφίσα</u> -χωρίς τον τίτλο της- παρουσιάζεται αρχικά στην ολομέλεια της τάξης. Κάθε ομάδα επεξεργάζονται ένα διαφορετικό μέρος της -το οποίο παρέχεται είτε σε ψηφιακό περιβάλλον είτε σε έντυπη μορφή- και τα μέλη τους αναλαμβάνουν την προφορική περιγραφή του και απόδοση <u>ενός επιμέρους τίτλου</u>. Η «αποκάλυψη» του αρχικού τίτλου της <u>αφίσας</u>, η εμπλοκή των μαθητών/τριών σε ερωτήσεις σύνδεσης των βασικών εικονιζόμενων αναγκών με τα δικαιώματα των παιδιών, γίνεται στην ολομέλεια.</p> <p>2. «Έχω δικαιώματα» Τα μέλη των ομάδων παρακινούνται να εντάξουν σε ένα «<u>μπαούλο</u>» όσες από τις εικόνες -τους παρέχονται (από το περιβάλλον παρουσίασης Powerpoint) σε μια διαφάνεια- αντιστοιχούν σε δικαιώματα που οι ίδιοι/ιες θεωρούν ότι έχουν κατακτήσει.</p> <p>3. Κλείσιμο εργαστηρίου Παρόμοια διαδικασία αντιστοίχισης αναλαμβάνουν οι μαθητές/τριες με τη συμπλήρωση του <u>Φύλλου Αξιολόγησης από το portfolio</u>.</p>
---	--	---

<p>Να έχουν μια πρώτη ευκαιρία γνωριμίας τους με το περιεχόμενο της Απλοποιημένης Έκδοσης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.</p> <p>ΓΝΩΣΕΙΣ</p> <p>Οι μαθητές/τριες της τάξης εξοικειώνονται με το κείμενο της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού μέσα από την εργασία σε ομάδες και τη συζήτηση.</p>	<p>5^ο Εργαστήριο</p> <p>«Γνωριμία με κείμενα άρθρων από τη Σύμβαση για τα δικαιώματα των παιδιών»</p> 	<p>1. «<u>Παιχνίδι συμπλήρωσης παζλ</u>» Οι μαθητές/τριες της τάξης παρακινούνται να βρουν το συμπλήρωμα ενός παζλ με βάση την εικόνα που έχουν στα χέρια τους και η οποία επαναλαμβάνεται και στα δύο κομμάτια του (Παράρτημα). Αφού αποκρυπτογραφήσουν το περιεχόμενο του, θα προχωρήσουν σε περαιτέρω επεξεργασία του υπόλοιπου γραπτού περιεχομένου στην ολομέλεια της τάξης κατά την παρουσίαση του αποτελέσματος αναζήτησης όλων των ομάδων.</p> <p>2. «<u>Δίνουμε τίτλο στο δικαίωμα</u>»» Οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στη διαπραγμάτευση άρθρων της Σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού σε επίπεδο ολομέλειας. Παρακολουθούν την ανάγνωση των σχετικών κειμένων από τον/την εκπαιδευτικό της τάξης και παρακινούνται να αποδώσουν το περιεχόμενό τους, αποτυπώνοντας την προσωπική εκδοχή τους στην κατανόηση των άρθρων. Κάθε ένας/μία μαθητής/τρια έχει στη διάθεσή του/της το Φύλλο εργασίας (με τις εικόνες των τίτλων από τα άρθρα της απλοποιημένης έκδοσης της Σύμβασης, Παράρτημα) και κυκλώνει με ένα διαφορετικό μαρκαδόρο κάποιες από τις λέξεις ή αντικαθιστά ορισμένους από τους <u>τίτλους</u> με δικές του/της επιλογές.</p> <p>Στο κλείσιμο του εργαστηρίου Οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν το <u>Φύλλο περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης</u>. Εναλλακτικά μπορούν να συνεχίσουν με την ολοκλήρωσή του στην έναρξη του επόμενου.</p>
---	--	---

<p>Οι μαθητές/τριες της τάξης να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν και να σεβαστούν τα ανθρώπινα δικαιώματα στην καθημερινή τους ζωή, να έχουν αίσθηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της αξίας του εαυτού και των άλλων.</p> <p>Να μπορούν να εξηγήσουν γιατί είναι ευθύνη όλων να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα των άλλων παιδιών.</p> <p>Να αναγνωρίσουν την οικουμενική, αναφαίρετη και αδιαίρετη φύση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.</p> <p>Να αναγνωρίζουν την αξία ύπαρξης των δικαιωμάτων και την απόλαυσή τους από όλα τα παιδιά.</p> <p>ΓΝΩΣΕΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΑΞΙΕΣ</p>	<p>6^ο Εργαστήριο</p> <p>«Γνωριμία με κείμενα άρθρων από τη Σύμβαση για τα δικαιώματα των παιδιών»</p> 	<p>1. «Κυνήγι Θησαυρού» Οι μαθητές/τριες εντοπίζουν τα ενεργά σημεία μιας <u>αφίσας</u> - ενταγμένης σε <u>διαδικτυακό περιβάλλον</u>- άρθρα σχετικά με τα δικαιώματα των παιδιών. Διαβάζουν το μικρό πλαίσιο που κάθε φορά ανακαλύπτουν και το εξηγούν ο ένας στον άλλο μέσα στην ομάδα τους, όπως αυτοί/ές το αντιλαμβάνονται ή δίνοντας ένα παράδειγμα.</p> <p>2. «Έχουν δικαιώματα;» Τα μέλη των ομάδων καλούνται να επεξεργαστούν διαφορετικές φωτογραφίες παιδιών (Υποδειγματικό Σενάριο του <u>Αισώπου</u>) απαντώντας προφορικά: «Τι βλέπετε;», «Τι σκέφτεστε;» και «Τι σας κάνει να αναρωτιέστε», εστιάζοντας στην απουσία συγκεκριμένων δικαιωμάτων στις μελέτες περίπτωσης.</p> <p>3. «Δίνω δικαιώματα» Μέσω διαδικτυακής εφαρμογής (<u>wheelofnames</u>), ενεργοποιείται το «ρολόι των δικαιωμάτων». Οι μαθητές/τριες παρακινούνται «να προσφέρουν» το δικαίωμα -που θα επιλεγεί με το γύρισμα του τροχού- σε όποιο παιδί (από τις φωτογραφίες που επεξεργάστηκαν) θεωρούν ότι του είναι αναγκαίο για την αξιοπρεπή διαβίωσή του.</p> <p>Κλείσιμο του εργαστηρίου: Οι μαθητές/τριες με την υποστήριξη του/της εκπαιδευτικού ξεκινούν τη συμπλήρωση του <u>Φύλλου Αυτοαξιολόγησης/ Ετεροαξιολόγησης</u></p>
--	--	--

<p>Στην ολοκλήρωση του προγράμματος αναμένεται η ανάπτυξη αυτοπεποίθησης στους μαθητές/τριες της τάξης για ανάληψη δράσεων υποστήριξης των δικαιωμάτων για όλους</p> <p>Αναμένεται η δέσμευσή τους για την υποστήριξη και αλληλεγγύη όσων δεν τους αναγνωρίζονται τα δικαιώματά τους και η ανάπτυξη αίσθησης της δικαιοσύνης και της κοινωνικής υποχρέωσης υπεράσπισης των δικαιωμάτων όλων των παιδιών</p> <p>Να διεκδικούν τα δικαιώματα στην πράξη για όλα τα παιδιά.</p> <p>ΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΑΞΙΕΣ</p>	<p>7^ο Εργαστήριο</p> <p>«Μπορώ να βοηθήσω;»</p> 	<p>1. «Ζητάμε δικαιώματα για όλα τα παιδιά»</p> <p>Οι μαθητές/τριες επεξεργάζονται το περιεχόμενο κάποιων ολιγόλεπτων κινούμενων σχεδίων της Unicef, διαθέσιμα στο YouTube), για τα οποία θα πρέπει να εξασφαλιστεί η ασφαλής προβολή τους (χωρίς το ενδεχόμενο παρεμβολής διαφημίσεων).</p> <p>Τα βίντεο αυτά αναρτώνται στο περιβάλλον ενός padlet για κάθε μια ομάδα. Τα μέλη της θα κληθούν να αποφασίσουν -καταγράφοντας με θετικές ψήφους τις σχετικές προτιμήσεις τους - με ποιες από τις προτεινόμενες δράσεις θα ασχοληθούν.</p> <p>Ανάλογα με τη διαθεσιμότητα εμπλοκής και άλλων εκπαιδευτικών που εργάζονται με την ίδια τάξη, προτείνεται εναλλακτικά η δημιουργία συννεφώλεξου για τα δικαιώματα του ήρωα, η δημιουργία ενός ακόμη κινούμενου σχεδίου, η ζωγραφική απόδοση μιας διαφορετικής εικόνας από αυτή που βιώνει ο ήρωας, η δημιουργία βίντεο ή ακόμη και ψηφιακής ιστορίας.</p> <p>Σε διαφορετική περίπτωση, οι μαθητές/τριες καταγράφουν κάποιες απλές φράσεις υποστήριξης και διεκδίκησης εφαρμογής των δικαιωμάτων για όλα τα παιδιά (με αντίστοιχες καταγραφές τους από τα Φύλλα αξιολόγησης που έχουν ήδη συμπληρώσει), δημιουργώντας αφίσες για την ανάρτησή τους σε χώρους του σχολείου αλλά και της ιστοσελίδας του.</p>
---	--	--

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

[Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού](#) Κύπρου (χ.χ.). [Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού-Μια φιλική για παιδιά Προδημοτικής και Δημοτικής Εκπαίδευσης παρουσίαση της Σύμβασης σε εικόνες](#) (εικονογράφηση της Λήδα Βαρβαρούση και σχεδιασμός της Λυδίας Κυριακού). Τελευταία ανάκτηση 27 Μαΐου , 2021.

Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Κύπρου (χ.χ.). Αφίσα «[Γνώρισε τα δικαιώματά σου](#)» (εικονογράφηση των Δικαιωμάτων από τη Λήδα Βαρβαρούση και σε σχεδιασμό από τη Λυδία Κυριακού).

Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αφίσα «[Όλα τα παιδιά έχουν δικαιώματα](#)», Πρόγραμμα Εκπαίδευση των Παιδιών Roma. Τελευταία ανάκτηση 27 Μαΐου , 2021.

1^ο Εργαστήριο:

Οι μαθητές/τριες θα εμπλακούν σε μια δραστηριότητα δημιουργίας ενός συννεφόλεξου (προτείνεται ενδεικτικά η εφαρμογή [worditout](#) ή [taxedo](#)) με τα ονόματά τους, η μεγέθυνση του οποίου θα αποτελέσει το φόντο για την αφίσα της τάξης. Σε αυτή οι μαθητές/τριες θα παρακινηθούν να τοποθετήσουν φιγούρες που έχουν επεξεργαστεί δημιουργώντας ένα κολλάζ.

5^ο Εργαστήριο:

Αξιοποίηση μιας διαδικτυακής εφαρμογής ([wheelofnames](#)) για την αναπαράσταση του ρολογιού των δικαιωμάτων.

Ως ενδεικτικές φωτογραφίες παιδιών που η ίδια η εικόνα τους μαρτυρά ότι δεν απολαμβάνουν κάποια από τα δικαιώματα, προτείνονται κάποιες από το Υποδειγματικό Σενάριο του [Αισώπου](#) (εικόνες 5,8,9 και 10), συνταγμένο από τον κ. Γ. Κουτρούμάνο με τίτλο «Δικαιούμαι και εγώ...», 2017: 16-20).

6^ο Εργαστήριο:

Αξιοποίηση διαδικτυακής εφαρμογής ([padlet](#)).

7^ο Εργαστήριο:

Video/ Κινούμενα σχέδια

Unicef, Δικαίωμα [της οικογένειας](#), την προστασία των παιδιών σε συνθήκες [πολέμου](#), την προστασία της [ζωής](#) των παιδιών, το δικαίωμα της [έκφρασης](#).

Αξιοποίηση της διαδικτυακής εφαρμογής <https://www.postermywall.com/> για τη δημιουργία αφίσας.

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

1^ο Εργαστήριο:

Για τη δημιουργία της αφίσας/κολλάζ μπορεί να συμβάλλουν τόσο ο/η δάσκαλος/α της πληροφορικής όσο και των εικαστικών σε συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό της τάξης.

6^ο Εργαστήριο:

Επίσης ο/η εκπαιδευτικός της πληροφορικής σε συνεργασία με τον/τη δάσκαλο/α της τάξης θα μπορούσε να συμβάλλει στην ένταξη μιας αφίσας στο διαδικτυακό περιβάλλον (ενδεικτικά προτείνεται η διαδραστική εφαρμογή [learningapps](#)) και τη δημιουργία ενεργών σημείων, τα οποία θα δημιουργηθούν οι συνθήκες εμπλοκής των μαθητών/τριών της τάξης σε ένα «κυνήγι θησαυρού» και γνωριμίας με βασικά σημεία της Απλοποιημένης Έκδοσης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Ενδεικτικό παράδειγμα διατίθεται για τον/την εκπαιδευτικό της τάξης εφαρμογής.

6^ο Εργαστήριο:

Η ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών της τάξης σχετική με την έλλειψη συγκεκριμένων δικαιωμάτων σε ορισμένες περιπτώσεις παιδιών, μπορεί να γίνει και με τη συνδρομή μιας ακόμη ειδικότητας εκπαιδευτικού, αυτή τη φορά της Θεατρικής Αγωγής και με την αξιοποίηση των τεχνικών του εκπαιδευτικού δράματος. Προτείνονται ενδεικτικά τρεις τεχνικές για την ενσάρκωση του εικονιζόμενου ήρωα από κάθε μια ομάδα (α. Γλύπτης- γλυπτό, β. Ανίχνευση σκέψεων των γλυπτών, γ. Διάδρομος συνείδησης)².

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Στην περιγραφή των εργαστηρίων εμπεριέχονται οι προτάσεις διάχυσης αλλά και μια ποικιλία εργαλείων και μεθόδων αξιολόγησης τόσο των συμμετεχόντων όσο και του Προγράμματος εν γένει. Οι δραστηριότητές του όσο και το συνοδευτικό του υλικό (στο [Παράρτημα](#)) αποτελούν ενδεικτικές προτάσεις στη διαισθητική προσέγγιση της έννοιας των δικαιωμάτων και των διαφορετικών εκφάνσεών τους. Αναμενόμενη θεωρείται η προσαρμογή στις ικανότητες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών αλλά και του/της εκπαιδευτικού της τάξης εφαρμογής.

Τα μηνύματα των μαθητών/τριών που έχουν καταγραφεί στο περιβάλλον ενός [padlet](#) μπορούν να αποθηκευτούν ως έγγραφα pdf ή εικόνες και να αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του σχολείου ή και να αποσταλούν σε φορείς της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας.

Σημειώσεις:

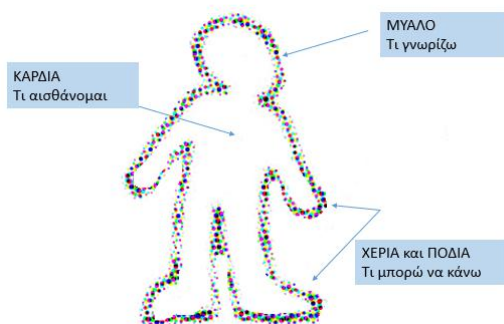
Η επέκταση του προγράμματος θα μπορούσε να περιλαμβάνει τη γνωριμία των μαθητών/τριών με οργανώσεις που φροντίζουν για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων όλων των παιδιών αλλά και στη σύνδεση της έννοιας των δικαιωμάτων με εκείνη των υποχρεώσεων, με απώτερο στόχο τη δημιουργία ενός σχολικού κανονισμού σε επίπεδο τάξης.

² Επιπλέον μεθοδολογικά εργαλεία για την ερμηνεία των εικόνων, τη δημιουργία νοητικών χαρτών, τη δημιουργία αφισών και παρουσιάσεων αλλά και τη διοργάνωση εκθέσεων προτείνονται στο εκπαιδευτικό υλικό του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο «Εκπαιδευόμαστε και εκπαιδούμε για τη δημοκρατία» ([Gollob, et al.](#), 2010: 157-164).

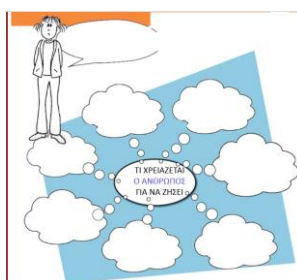
Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων (3-5 φύλλα)

1^ο Εργαστήριο: Φύλλο Εργασίας για τη 2^η δραστηριότητα με τίτλο «Συμπλήρωση ανθρώπινης φιγούρας»

Σκίτσο για τη δημιουργία και συμπλήρωση κολλάζ για την αφίσα της τάξης

2^ο Εργαστήριο: Φύλλο Εργασίας για τη 1η δραστηριότητα με τίτλο «Μια θύελλα από ιδέες»

Δραστηριότητα ιδεοθύελλας με θέμα «Τι χρειάζεται ο άνθρωπος για να ζήσει»
 Η εικόνα (από το βιβλίο μαθητή της Μελέτης Περιβάλλοντος, Β τάξης³, σελ.25) αποδίδει μια εναλλακτική πρόταση αντίστοιχης καταγραφής.

2^ο Εργαστήριο: Φύλλο Εργασίας για τη 2^η δραστηριότητα με τίτλο «Το Bingo των αναγκών και επιθυμιών»

(Διατίθεται και στο Παράρτημα: Υλικό για τον/την εκπαιδευτικό στην τάξη εφαρμογής)

Οι εικόνες προέρχονται από το εκπαιδευτικό υλικό με τίτλο «Κάρτες Θέλω και Ανάγκες» του [Compasito](#) (2012: 168-171).

Έχοντας στα χέρια τους ένα μαρκαδόρο και ένα χαρτόνι (με τη φωτοτυπία του πίνακα που δίνεται ως ενδεικτικό Φύλλο Εργασίας) για το παιχνίδι Bingo, οι

³ Π.Ι. (χ.χ.). Βιβλίο μαθητή της Μελέτης Περιβάλλοντος, Β τάξης, Δημοπούλου, Μ., Ζόμπολος, Τ., Μπαμπίλα, Ε., Σκαναβή, Κ., Φραντζή, Α. & Χατζημιχαήλ, Μ., Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο.

μαθητές/τριες παρακινούνται να αναζητήσουν κάθε φορά διαφορετικό συμμαθητή/τρια τους και να επεξεργαστούν από κοινού το περιεχόμενο ενός μόνο πλαισίου (με εικόνα και μικρό κείμενο). Δε γίνεται διαπραγμάτευση της έννοιας της ανάγκης και της επιθυμίας με τις οποίες σχετίζονται οι καταγεγραμμένες αναφορές. Κάθε φορά σημειώνεται το όνομα του συμμαθητή/τριας που συνέβαλε στη συμπλήρωση και η μονολεκτική απάντησή του στην περίπτωση συμφωνίας ή διαφωνίας αντίστοιχα (ΝΑΙ ή ΟΧΙ). Όποιος/α προλάβει να συμπληρώσει όλα τα πλαίσια στο χρόνο που δίνεται (ενδεικτικά 10'), σηκώνει το χέρι του φωνάζοντας BINGO.

Η ίδια δραστηριότητα σχολιάζεται στην ολομέλεια της τάξης με τη βοήθεια ενός ανακλαστικού προβολέα και τον Η/Υ, αφού τα πλαίσια του Φύλλου Εργασίας μπορούν να ενταχθούν σε μια διαφάνεια παρουσίασης (Powerpoint) και να προβληθούν στον πίνακα της τάξης.

2^ο Εργαστήριο: Φύλλο Εργασίας για τη 3^η δραστηριότητα με τίτλο «Καρτέλες αναγκών και επιθυμιών»

Η επιλογή των καρτών με τις εικόνες («καθαρό νερό», «καθαρό περιβάλλον», «ευκαιρίες για ξεκούραση και παιχνίδι», «θρεπτικό φαγητό», «προστασία από κακομεταχείριση», «αναψυκτικό και μπιφτέκι», «ρούχα της μόδας», «διακοπές στην παραλία», «γλυκά», «λεφτά για να ξοδέψω όπως μου αρέσει») έγινε κυρίως με βάση την εμφανή διάκρισή τους όσον αφορά στο προτεινόμενο κριτήριο ταξινόμησης. Ωστόσο θα δοθεί χρόνος στα παιδιά να αποφασίσουν, επιχειρηματολογώντας για τις σχετικές επιλογές τους, έχοντας ως ενδεικτικές ερωτήσεις διαπραγμάτευσης («είναι κάτι που μου χρειάζεται;», «γιατί μου χρειάζεται;», «μπορώ να κάνω και χωρίς αυτό;», «τι θα γινόταν αν δε το είχα;»).

Η συζήτηση σε επίπεδο ολομέλειας, που θα ακολουθήσει, θα αναδείξει το συμβολισμό κάποιων από τις αναγνωριζόμενες ως βασικές ανάγκες (τόσο των ανθρώπων όσο και των ζώων), ενώ ο προβληματισμός σχετικά με τις περιπτώσεις της μη ικανοποίησής τους, αναμένεται να λειτουργήσει στην κατεύθυνση κατανόησης της διαφοράς ανάμεσα σε αυτές και τις επιθυμίες.

Για τις ανάγκες της δραστηριότητας θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν εικόνες από αποκόμματα περιοδικών και εφημερίδων. Ενδεικτικά προτείνονται 10 εικόνες από

το εκπαιδευτικό υλικό «Κάρτες Θέλω και Ανάγκες» του [Compasito](#) (2012: 168-171), όπως και άλλες 4 κενές κάρτες.

3^ο Εργαστήριο: Φύλλο Εργασίας «Συμπλήρωση επιθυμιών, αναγκών και δικαιωμάτων»

Φυλλάδιο μαθητή 5.1 Επιθυμίες, ανάγκες και δικαιώματα		
Επιθυμίες	Βασικές ανάγκες	Ανθρώπινα δικαιώματα

Φύλλο εργασίας για την Ολομέλεια της τάξης (Gollob, Huddleston, Krapf, Rowe & Taelman, [2008:128](#)).

Η συγκεκριμένη πρόταση προέρχεται από εκπαιδευτικό υλικό, υπό την έκδοση του Συμβουλίου της Ευρώπης των Gollob, Huddleston, Krapf, Rowe & Taelman ([2008:128](#)) με τίτλο «Επιθυμίες, ανάγκες και δικαιώματα». Στη πρώτη φάση οι μαθητές/τριες καλούνται να παρέχουν παραδείγματα για τη κάλυψη των δύο πρώτων στηλών (επιθυμίες και ανάγκες).

4^ο Εργαστήριο: “Αφίσα «Όλα τα παιδιά έχουν δικαιώματα»”

Αφίσα με τίτλο «[Όλα τα παιδιά έχουν δικαιώματα](#)»,

Από το Πρόγραμμα Εκπαίδευση των Παιδιών Roma Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ενδεικτικοί τίτλοι των επιμέρους εικόνων

4^ο Εργαστήριο: «Έχω δικαιώματα»

Ενδεικτική κατανομή των εικόνων κατά τη επεξεργασία της δραστηριότητας

5^ο Εργαστήριο: «Παιχνίδι συμπλήρωσης παζλ»

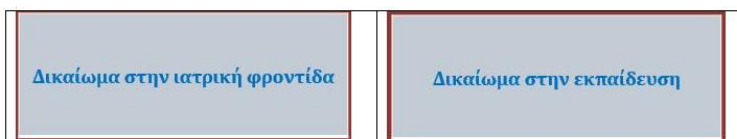
Ενδεικτικό υλικό δραστηριότητας «Παιχνίδι συμπλήρωσης παζλ
 (αφορά δύο δυάδες μαθητών/τριών)

Για τη δημιουργία των καρτελών που θα κληθούν να επεξεργαστούν οι μαθητές/τριες της τάξης αξιοποιήθηκαν περιεχόμενα της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, από την [Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού της Κύπρου](#), μια έκδοση που σύμφωνα με τους συντελεστές της (εικονογράφηση της Λήδα Βαρβαρούση και σχεδιασμός της Λυδίας Κυριακού) είναι φιλική για τα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας, αφού η παρουσίαση των επιμέρους άρθρων γίνεται μέσω εικόνων και απλών κειμένων.

Τα κείμενα στις παραπάνω εικόνες προέρχονται από τη σειρά «Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη σχολική τάξη: Διδακτικές αλληλουχίες, έννοιες, μέθοδοι και μοντέλα. Συγκεκριμένα πρόκειται για τις κάρτες με τα δικαιώματα που παιδιού από το [V Βιβλίο](#) της σειράς, των Gollob, Krapf (2014), με τίτλο «[Εξερευνούμε τα δικαιώματα του παιδιού](#)» (Gollob & Krapf, 2007: 91-100), που αφορά την απλοποιημένη έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Το προτεινόμενο υλικό χωρίζεται από τον/την εκπαιδευτικό της τάξης εφαρμογής σε διαφορετικά σχήματα (με την μορφή διαφορετικών παζλ με δύο κομμάτια το καθένα) και μοιράζεται στους μαθητές/τριες της τάξης με την παρακίνηση να βρουν το άλλο μισό κομμάτι του παζλ. Έχουν προβλεφθεί 12 παζλ για τους/τις 24 μαθητές/τριες μιας σχολικής τάξης.

5^ο Εργαστήριο: «Δίνουμε τίτλο στο δικαίωμα»

Ενδεικτικό υλικό του Φύλλου εργασίας με τα άρθρα από την απλοποιημένη [έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού](#)

Η υπογράμμιση και η παρακίνηση για νοηματική απόδοση λέξεων με τον τρόπο που τις αντιλαμβάνονται οι ίδιοι οι μαθητές/τριες, εννοιών όπως «ελευθερία, ισότητα, ζωή, εκπαίδευση, έκφραση, γνώμη, άποψη, υγεία, φροντίδα, ανάπτυξη, συμμετοχή, διασκέδαση, ψυχαγωγία» μπορεί να αποτελέσει την πρώτη επαφή με τη διδασκαλία αξιών ζωής, πολύτιμες για τον πολίτη του μέλλοντος. Ως πρόσθετη δραστηριότητα θα μπορούσε να προταθεί η καθοδήγηση των μαθητών/τριών να εντάξουν σε κάποιες προτάσεις τους -έστω και προφορικά- ορισμένες από αυτές τις λέξεις.

6^ο Εργαστήριο: «Κυνήγι θησαυρού»

Δημιουργία ενεργών σημείων για τη γνωριμία με βασικά σημεία της Απλοποιημένης Έκδοσης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, στην αφίσα με τίτλο «[Γνώρισε τα δικαιώματά σου](#)» (της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού της Κύπρου, με εικονογράφηση των Δικαιωμάτων από τη Λήδα Βαρβαρούση και σε σχεδιασμό από τη Λυδία Κυριακού).

Ενδεικτική μεταφορά αφίσας για τα δικαιώματα του παιδιού σε διαδραστικό περιβάλλον

6^ο Εργαστήριο: «Έχουν δικαιώματα;»

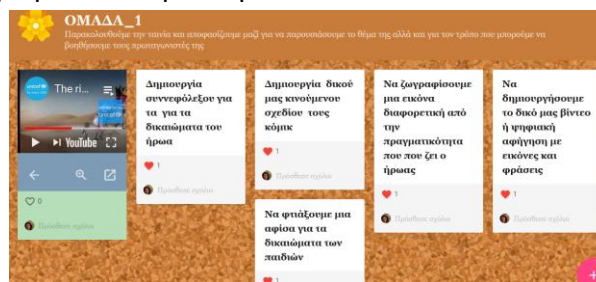
Προτείνονται ως ενδεικτικές φωτογραφίες για τη συζήτηση για τα δικαιώματα των άλλων παιδιών, οι εικόνες 5,8,9 και 10 από το Υποδειγματικό Σενάριο του [Αισώπου](#), συνταγμένο από τον κ. Γ. Κουτρούμάνο με τίτλο «Δικαιούμαι και εγώ...», 2017: 16-20).

6^ο Εργαστήριο: «Δίνω δικαιώματα»

Ενδεικτική αναπαράσταση της δραστηριότητας απόδοσης δικαιωμάτων σε περιπτώσεις παιδιών

7^ο Εργαστήριο «Ζητάμε δικαιώματα για όλα τα παιδιά»

Ενδεικτική εικόνα από το περιβάλλον ενός [padlet](#) (ανάληψη ευθύνης υπεράσπισης των παιδιών)

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Βασική επιδίωξη του προγράμματος αποτελεί η δημιουργία ενός εκπαιδευτικού περιβάλλοντος που θα υποστηρίζει τα δικαιώματα των παιδιών έτσι ώστε και να μαθαίνουν για αυτά μέσα από το βιώμά τους. Στο πλαίσιο αυτό οι γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις/συμπεριφορές αλλά και οι αξίες που υιοθετήθηκαν από τους μαθητές/τριες, ανιχνεύονται μέσα από διαφορετικές οπτικές, στη λογική

συμπλήρωσης δεικτών περιγραφικής αξιολόγησης από τους εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στην εφαρμογή του προγράμματος.

Η συλλογή των σχετικών πληροφοριών μπορεί να γίνει σε συγκεκριμένες κάθε φορά ομάδες εστίασης και με φόρμες αξιολόγησης, συμπληρωμένες από τον εκπαιδευτικό αλλά και τους ίδιους/ιες μαθητές/τριες (αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγηση). Ειδικότερα προτείνεται η αξιοποίηση των Περιγραφικών Δεικτών του Πλαισίου Δημοκρατικών Ικανοτήτων (Council of Europe, 2018), γνωστών και με το σχήμα «πεταλούδα» (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020: 37-60), δείγματα των οποίων προσαρμοσμένα στο πρόγραμμα με τίτλο «Τα δικαιώματα των παιδιών» δίνονται στη συνέχεια ως ενδεικτικές προτάσεις, οι οποίες συνεχίζονται και στο Παράρτημα.

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

Φύλλο αξιολόγησης

<p>Λέω με δικά μου λόγια τι σημαίνει</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>Γράφω ένα τίτλο για την εικόνα</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <div style="text-align: center;"> </div>
<p>Γράφω ή κολλώ λέξεις/εικόνες που έχουν σχέση με τα δικαιώματα των παιδιών ή ζωγραφίζω το δικό μου θησαυρό</p>	<p>Γνωρίζω περιπτώσεις παιδιών για τα οποία χρειάζεται να προστατεύσουμε τα δικαιώματά τους</p>
<p>Θυμάμαι ότι τα δικαιώματα είναι για τα παιδιά σε τον κόσμο.</p>	
<p style="text-align: center;">Σημειώσεις εκπαιδευτικού:</p>	
<p>Ο ορισμός είναι κατανοητός και ανταποκρίνεται σε κάποιο βαθμό στην έννοια</p>	☐
<p>Ο τίτλος είναι αντιπροσωπευτικός και αναφέρεται στην έννοια</p>	☐
<p>Οι λέξεις/εικόνες είναι σχετικές με την έννοια και τη διαπραγμάτευσή της στην τάξη</p>	☐
<p>Οι περιπτώσεις είναι χαρακτηριστικές παραβιάσεων δικαιωμάτων των παιδιών</p>	☐

Ενδεικτικό παράδειγμα αυτοαξιολόγησης/ ετεροαξιολόγησης στην ολοκλήρωση του προγράμματος

(Διατίθεται και στο Παράρτημα: Υλικό για τον/την εκπαιδευτικό στην τάξη εφαρμογής)

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ Ενδιαφέροντα και Ενέργω- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη			
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ σε σύνδεση με τις δεξιότητες ζωής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων		Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα «Τα δικαιώματα των παιδιών»	
ΑΞΙΕΣ		ΑΥΤΟΚΑΝΟΝΗ	ΕΤΗΡΟΚΑΝΟΝΗ
Σέβασμα των ανθρώπινων δικαιωμάτων και τα ανθρωπιά δικαιώματα (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: παιδικότητα, ενσωμάτωση και ευκαιριότητα)	Σέβασμα των εαυτού μου και τους άλλους		
Σέβασμα των πολιτισμική ποικιλομορφία (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: επικοινωνία, κοινωνική αλληλεπίδραση και αλληλεγγύη, προσομοιωτικές και αναθεωρητικές)	Πιστεύω ότι καθένας/κάθεμιά είναι μοναδικός/μοναδική κι έχει κάτι σημαντικό να μας πει.		
	Εύχομαι το δικαίωμα του άλλου να εφεύρει κι ελα όθρακα τη γνώμη του		
ΣΤΑΣΕΙΣ		ΑΥΤΟΚΑΝΟΝΗ	ΕΤΗΡΟΚΑΝΟΝΗ
Υπευθυνότητα (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: επικοινωνία, ενσωμάτωση και ευκαιριότητα, προσομοιωτικές, παρατηρητικές, οργανωτική μοναξιά)	Ολοκληρώνω τα καθήκοντά μου		
Απόδοση της ύπαρξης άλλων πολιτισμικών διαφερσιμότητας από τον δικό μου (σύνδεση με δεξιότητες ζωής: παιδικότητα, επικοινωνία και κοινωνική αλληλεπίδραση, προσομοιωτικές, παρατηρητικές, οργανωτική μοναξιά)	Μπορεί κάποιος/κάποινα να μιλάει διαφορετική γλώσσα, να έχει διαφορετικό χρώμα, να είναι αλλά δε διαφέρει σε τίποτα από εμάς		
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		ΑΥΤΟΚΑΝΟΝΗ	ΕΤΗΡΟΚΑΝΟΝΗ
Η συνείδηση να φέρωμε ένα σπινάκι να φέρωμε σε πέρας μια δράση	Συνεργάζομαι με τους συμμαθητές/τις συμμαθήτριά μου		
Συνεργασία (σύνδεση με τις δεξιότητες ζωής: συνεργασία, επικοινωνία)	Μοιραζόμαστε τις εργασίες στην ομάδα		
	Ανταλλάσσουμε ιδέες και σεβόμαστε τις απόψεις όλων των μελών της ομάδας		
Γνώση και κριτική κατανοήση		ΑΥΤΟΚΑΝΟΝΗ	ΕΤΗΡΟΚΑΝΟΝΗ
Οι πληροφορίες που έχουμε για ένα θέμα και η συνείδηση να τις κατανοούμε και να τις χρησιμοποιούμε	Γνωρίζω τι θέλω και τι αισθάνομαι		
Γνώση του εαυτού μου (σύνδεση με τις δεξιότητες ζωής: παιδικότητα, και της αλληλεγγύης)	Γνωρίζω για τα δικαιώματα όλων των παιδιών		
Γνώση του κόσμου μου/ τι σημαίνουν δικαιώματα και σε ποιους ανήκουν (σύνδεση με τις δεξιότητες ζωής: παιδικότητα, και της αλληλεγγύης)			

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

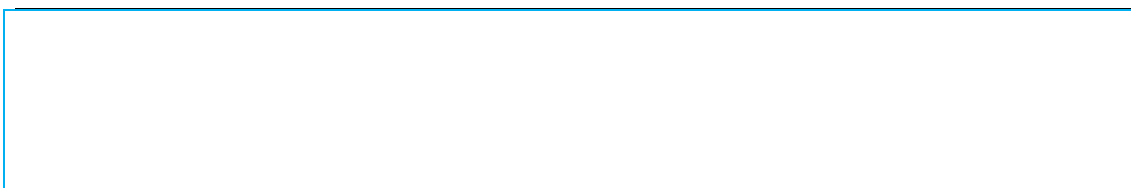
Αξιοποιείται μια ποικιλία τεχνικών με τη συμπλήρωση portfolio του/της μαθητή/τριας ή της τάξης. Σε αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται η καταγραφή σε ημερολόγια σχολίων των μαθητών/τριών κατά την διεξαγωγή των δραστηριοτήτων ή κατά την ολοκλήρωση ενός εργαστηρίου, σειρά φωτογραφιών που δείχνουν τη συμμετοχή του παιδιού κατά την εξέλιξη μιας δραστηριότητας, ηχητικές καταγραφές διαλόγων μεταξύ των παιδιών, εργασίες τους με σημειώσεις του/της εκπαιδευτικού, κλίμακες διαβαθμισμένης παρατήρησης, βιντεοσκοπήσεις, συμπλήρωση εννοιολογικών χαρτών, στο περιβάλλον του λογισμικού [Kidspiration](#), για τη συστηματοποίηση και συγκέντρωση πληροφοριών γύρω από το θέμα, που πραγματοποιούνται ακόμη και στο πλαίσιο άλλου γνωστικού αντικείμενου, συναφές με το περιεχόμενό του προγράμματος.

Ενδεικτικό Φύλλο Αξιολόγησης για τη συμπλήρωση του portfolio μαθητή/-τριας

	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
	Portfolio Μαθητή/τριας
	Γράφω το όνομά μου
Όνομα	
Επώνυμο	
Στο μπασούλο του θείου Παύλου τα πράγματα έχουν μπερδευτεί. Ενώνω τις λέξεις με τις εικόνες που αφορούν τα δικαιώματα τραβώντας γραμμές	
<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>ΣΧΟΛΕΙΟ</p><p>ΥΓΕΙΑ</p><p>ΚΑΘΑΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</p><p>ΒΟΗΘΙΑ</p><p>ΦΡΟΝΤΙΔΑ</p></div> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center;"> <p>ΠΑΡΟΝΟΙ</p><p>ΦΑΙΗΤΟ</p><p>ΣΠΙΤΙ</p><p>ΕΚΚΟΥΡΑΖΗ</p></div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div>	
Γράφω μια λέξη ή φράση για τα δικαιώματα	
Τάξη/ Τμήμα	
Ημερομηνία	

Βίντεο (ένα πρωτότυπο βίντεο επίδειξης υποδειγματικής διδασκαλίας ή επιμορφωτικής παρουσίασης του εργαστηρίου)

Βιβλιογραφία

Compasito (2012). Μικρή Πυξίδα. Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για παιδιά. Εκδόσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ανακτήθηκε 10 Μαΐου, 2021, από Υλικό του Προγράμματος [Νοιάζομαι και Δρω](#).

Council of Europe (2018). Reference Framework of Competences for Democratic Culture. [Guidance for Implementation](#) Vol.I, II, III. Strasbourg: Council of Europe. Περιγραφικοί δείκτες αξιολόγησης. Πλαίσιο Αναφοράς Δημοκρατικών Δεξιοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Gollob, R., Huddleston, T., Krapf, P. Rowe, D. & Taelman, W. (2008). *Ζούμε Δημοκρατικά*, Βιβλίο III, από EDC/HRE Βιβλία I-VI Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη σχολική πράξη: Διδακτικές αλληλουχίες, έννοιες, μέθοδοι και μοντέλα. Επιμ. αγγλικής έκδοσης: R.Gollob, P.Krapf. Επιμ. ελληνικής έκδοσης: Κ.Τούρα, Μετάφρ.: Β. Βάρφη. Εκδόσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ανακτήθηκε 10 Μαΐου, 2021 από <https://www.living-democracy.gr/textbooks/volume-3/>.

Gollob, R., Krapf, P. (2014). *Εξερευνούμε τα δικαιώματα του παιδιού, Εννιά μικρά project για το Δημοτικό*, Βιβλίο V, από EDC/HRE Βιβλία I-VI Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη σχολική πράξη: Διδακτικές αλληλουχίες, έννοιες, μέθοδοι και μοντέλα. Επιμ. αγγλικής έκδοσης: Rolf Gollob, Peter Krapf και Wiltrud Weidinger. Επιμ. ελληνικής έκδοσης: Κ.Τούρα, Μετάφρ.: Α. Αρώνη. Εκδόσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης. 2^η έκδοση. Ανακτήθηκε 10 Μαΐου, 2021, από <https://www.living-democracy.gr/textbooks/volume-5/> .

Gollob, R., Weidinger, W., (2010). *Μεγαλώνουμε δημοκρατικά*, Βιβλίο II, από EDC/HRE Βιβλία I-VI, Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη σχολική πράξη: Διδακτικές αλληλουχίες, έννοιες, μέθοδοι και μοντέλα. Επιμ. αγγλικής έκδοσης: R.Gollob, P. Krapf & W. Weidinger. Επιμ. ελληνικής έκδοσης: Κ. Τούρα, Μετάφρ.: Β. Βάρφη. Εκδόσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ανακτήθηκε 10 Μαΐου, 2021 από <https://www.living-democracy.gr/textbooks/volume-2/> .

Gollob, R. Krapf, P., Olafsdottir, O. & Weidinger, W., (2010). Εκδόσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης *Εκπαιδευόμαστε και εκπαιδееύουμε για τη δημοκρατία*, Βιβλίο I, από EDC/HRE Βιβλία I-VI, Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στη σχολική πράξη: Διδακτικές αλληλουχίες, έννοιες, μέθοδοι και μοντέλα. Επιμέλεια αγγλικής έκδοσης: Rolf Gollob, Peter Krapf και Wiltrud Weidinger. Επιμέλεια ελληνικής έκδοσης: Κ.Τούρα, Μετάφρ.: Α. Αρώνη, Ανακτήθηκε 11 Μαΐου, 2021, από <https://www.living-democracy.gr/textbooks/volume-1/> .

Αντιγόνη, Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για τον Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία (2021). *Ανθρώπινα δικαιώματα και αποδοχή της διαφορετικότητας*, Πλατφόρμα 21+: Εργαστήρια Δεξιοτήτων: Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη. Δημοτικό. Ανακτήθηκε 10 Απριλίου, 2021, από <http://iep.edu.gr/elpsifiako-apothetirio/skill-labs>.

Dig Comp (2021). Περιγραφικοί δείκτες αξιολόγησης για τις ψηφιακές δεξιότητες των μαθητών/τριών προέρχονται από το Πλαίσιο Αναφοράς Ψηφιακών Δεξιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Dig Comp) από το υλικό των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων (Ι.Ε.Π., 2021). Ανακτήθηκε 10 Μαΐου, 2021, από <http://iep.edu.gr/elpsifiako-apothetirio/skill-labs> .

Συμβούλιο της Ευρώπης (2020). *Πλαίσιο αναφοράς ικανοτήτων για δημοκρατικό πολιτισμό, Περιεχόμενο, Έννοιες και Μοντέλο*. Τόμος I. Επιμέλεια έκδοσης: Η.Μακρή. Μετάφραση: Μ. Παΐζη. Μετάφραση και έκδοση στα ελληνικά Πρωτοβουλία της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας New Wrinkle και της Μη Κυβερνητικής Οργάνωσης Action Aid Hellas.

Παράρτημα

Υλικό για τον/την εκπαιδευτικό στην τάξη εφαρμογής

Φύλλο εργασίας για τη δραστηριότητα «Το Bingo των αναγκών και επιθυμιών»

(2^ο εργαστήριο)

 Καθαρό νερό	 Καθαρό περιβάλλον	 Ευκαιρίες για έκφραση και παιχνίδι	 θρεπτικό φαγητό	 Προστασία από κακομεταχείριση
 Κοινωνία	 Διακοπές στην παραλία	 Άνετο σπίτι	 Εκπαίδευση	 Γονείς
 ευκαιρίες για να υιοθετήσω με άλλους τη γνώση μου	 Γιατροί	 Τηλεόραση και ασημερίδα	 Δίκαιη μεταχείριση και απουσία διακρίσεων	 Ηλεκτρονικό υπολογιστή και πρόσβαση στο διαδίκτυο
 Αναψυκτικό και μπιφτέκι	 Ρούχα της μόδας	 Διακοπές στην παραλία	 Γλυκά	 Λεπτό για να εφοδίσω όπως μου αρέσει

Παιχνίδι συμπλήρωσης παζλ (5^ο εργαστήριο)

<p>Διακρίσεις λόγω φύλου και σε άλλα πεδία πρέπει να αποφευχθούν.</p>	<p>Άρθρο 2 Απαγόρευση διακρίσεων</p> <p>Κάθε παιδί πρέπει να αντιμετωπίζεται χωρίς διακρίσεις λόγω χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, άποψης, χώρας καταγωγής, περιουσίας, αναπηρίας ή υπαγωγής του σε μια εθνική μειονότητα.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>	<p>Διακρίσεις να είναι στην ρούφα, φαγητό και σε άλλα πεδία πρέπει να αποφευχθούν.</p>	<p>Άρθρο 6 Επιβίωση και ανάπτυξη του παιδιού</p> <p>Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στη ζωή και την επιβίωση. Το κράτος πρέπει να διασφαλίσει ότι τα παιδιά και οι νέοι μπορούν να αναπτυχθούν ικανοποιητικά.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>
<p>Διακρίσεις να είναι στην ηλικία και σε άλλα πεδία πρέπει να αποφευχθούν.</p>	<p>Άρθρο 7 Όνομα και ιθαγένεια</p> <p>Κάθε παιδί, από τη γέννησή του και μετά, πρέπει να έχει ένα όνομα και μία ιθαγένεια, δηλαδή να ανήκει σε μία χώρα.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>	<p>Για τα θέματα που με αφορούν, δικαίωμα να έχει το παιδί άποψη και μπορεί να εκφράσει την άποψή του. Δικαιώματα να πάρει την απόφασή του για ζητήματα που τον αφορούν, όπως να έχει καθήκοντα από την πολιτεία του για να διακρίνεται. ΤΗΣ ΒΟΛΗΣ ΣΟΥ ΑΝΤΡΑΠΕΙ.</p>	<p>Άρθρο 12 Ελευθερία γνώμης</p> <p>Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να εκφράζει τη γνώμη του για όλα τα ζητήματα και τα θέματα που αφορούν στη ζωή του. Σε δικαστικά ζητήματα, όσο μεγαλώνει το παιδί, τόσο περισσότερο πρέπει και να μετρά η γνώμη του.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>
<p>Το κράτος πρέπει να φροντίζει ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να εκφραστεί η άποψη σου με διάφορους τρόπους.</p>	<p>Άρθρο 13 Ελευθερία έκφρασης</p> <p>Κάθε παιδί έχει δικαίωμα εκφράζει τις απόψεις του με διάφορους τρόπους. Τα παιδιά πρέπει να εκφράζονται με σεβασμό στα δικαιώματα των άλλων.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>	<p>Διακρίσεις να υπάρχουν σε σχολεία και να υπάρχουν στην άποψη σου με διάφορους τρόπους.</p>	<p>Άρθρο 15 Δικαίωμα στην ειρηνική δημόσια συγκέντρωση</p> <p>Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να συγκεντρωθεί μαζί με άλλα παιδιά, για να ενταχθεί σε ή να ιδρύσει μια ένωση ή οργάνωση, εφ' όσον δεν παραβιάζονται τα δικαιώματα των άλλων κατά τη διαδικασία.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>
<p>Διακρίσεις να μην υπάρχουν από διάφορα πεδία πληροφοριών που είναι σημαντικό για όλους και σημαντικό στην ανάπτυξή σου.</p>	<p>Άρθρο 17 Πρόσβαση σε κατάλληλες πληροφορίες</p> <p>Κάθε κράτος πρέπει να διασφαλίσει ότι τα παιδιά έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες μέσω διαφόρων μέσων επικοινωνίας, και ότι μπορούν να αποκτήσουν τις γνώσεις που είναι σημαντικές για την ευημερία τους.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>	<p>Άλλοι οργανισμοί να σε βοηθήσουν, να σε εκπαιδεύσουν ή να σε ενημερώσουν.</p>	<p>Άρθρο 19 Προστασία από την κακοποίηση</p> <p>Το κράτος είναι υπεύθυνο για την προστασία του παιδιού από κακοποίηση από τους γονείς ή άλλους ανθρώπους. Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα να μάθει πώς να αποφεύγει ή να αντιμετωπίζει κάθε μορφή κακοποίησης.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>
<p>Διακρίσεις να είναι στην ιατρική φροντίδα και πληροφορίες για τον υγείο σου.</p>	<p>Άρθρο 24 Δικαίωμα στην ιατρική φροντίδα</p> <p>Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στην καλύτερη δυνατή υγεία. Το κράτος έχει την υποχρέωση να καταπολεμά την παιδική θνησιμότητα, να εξασφαλίζει ιατρική περιθαλψή για τα παιδιά, να καταπολεμά την κακή διατροφή και την ασθένεια.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>	<p>Διακρίσεις να είναι στην εκπαίδευση και να μην υπάρχουν στην άποψη σου με διάφορους τρόπους.</p>	<p>Άρθρο 28 Δικαίωμα στην εκπαίδευση</p> <p>Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση. Το κράτος έχει καθήκον να παρέχει την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, δωρεάν και υποχρεωτική... Το κράτος έχει την υποχρέωση να διασφαλίσει ότι τα παιδιά και οι νέοι αντιμετωπίζονται κατάλληλα στο σχολείο, και ότι δεν παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματά τους.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>
<p>Το σχολείο πρέπει να σε βοηθήσει να αναπτύξεις τις ικανότητές σου, να μάθεις από και να επηρεαστείς από τους γύρω σου και από περιβάλλον.</p>	<p>Άρθρο 29 Σκοπός της εκπαίδευσης</p> <p>Η σχολική εκπαίδευση θα πρέπει να αναπτύσσει την προσωπικότητα και τα talenta του κάθε παιδιού, να προετοιμάσει κάθε παιδί για την ενήλικη ζωή και να ενθαρρύνει τα παιδιά να σεβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους πολιτισμούς και τις αξίες όλων.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>	<p>Διακρίσεις να είναι στην ελεύθερη χρήση του χρόνου σου και να μην υπάρχουν στην άποψη σου με διάφορους τρόπους.</p>	<p>Άρθρο 31 Δικαίωμα στον ελεύθερο χρόνο, την ξεκούραση και την ψυχαγωγία</p> <p>Κάθε παιδί έχει το δικαίωμα στην ανάπαυση και τον ελεύθερο χρόνο, στον οποίο μπορεί να παίξει και να συμμετέχει ελεύθερα στην πολιτιστική και καλλιτεχνική ζωή.</p> <p><small>Μαθητική έκδοση της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού</small></p>

«Δίνουμε τίτλο στο δικαίωμα» (5ο εργαστήριο)

Όνομα και ιθαγένεια	Ελευθερία της γνώμης του παιδιού
Ελευθερία έκφρασης	Δικαίωμα στην ειρηνική δημόσια συγκέντρωση
Πρόσβαση σε κατάλληλες πληροφορίες	Προστασία από την κακοποίηση
Δικαίωμα στην ιατρική φροντίδα	Δικαίωμα στην εκπαίδευση
Σκοπός της εκπαίδευσης	Δικαίωμα στον ελεύθερο χρόνο, την ξεκούραση και την ψυχαγωγία
Απαγόρευση διακρίσεων	Προστασία από την κακοποίηση

Εικόνες για διαφάνεια powerpoint/ ρολόι δικαιωμάτων

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ ΚΛΕΙΔΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
Ενδιαφέρονται και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ σε σύνδεση με τις δεξιότητες ζωής των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων		Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα «Τα δικαιώματα των παιδιών»	
ΑΞΙΕΣ Οι γενικές πεποιθήσεις που καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο ενεργούμε		ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Σέβομαι την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα <i>(σύνδεση με δεξιότητες ζωής: πολιτειότητα, ενσυναίσθηση και ευαισθησία)</i>	Σέβομαι τον εαυτό μου και τους άλλους		
	Πιστεύω ότι καθένας/καθεμιά είναι μοναδικός/μοναδική κι έχει κάτι σημαντικό να μας πει Σέβομαι το δικαίωμα του άλλου να εκφράσει ελεύθερα τη γνώμη του		
ΣΤΑΣΕΙΣ Οι συμπεριφορές (ενέργειες, συναισθήματα, απόψεις) απέναντι σ' ένα άτομο, μία ομάδα ανθρώπων ή μία κατάσταση		ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Υπευθυνότητα <i>(σύνδεση με δεξιότητες ζωής: υπευθυνότητα, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, προγραμματισμός, παραγωγικότητα, οργανωτική ικανότητα)</i>	Ολοκληρώνω τα καθήκοντά μου		
	Αποδοχή της ύπαρξης άλλων πολιτισμών διαφορετικών από τον δικό μου <i>(σύνδεση με δεξιότητες ζωής: πολιτειότητα, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πρωτοβουλία, προσαρμοστικότητα)</i>	Μπορεί κάποιος/κάποια να μιλάει διαφορετική γλώσσα, να έχει διαφορετικό χρώμα από εμάς αλλά δε διαφέρει σε τίποτα από εμάς	
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ Η ικανότητα να φτάνουμε έναν στόχο και να φέρνουμε σε πέρας μια δράση		ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Συνεργασία <i>(σύνδεση με τις δεξιότητες μάθησης: συνεργασία, επικοινωνία)</i>	Συνεργάζομαι με τους συμμαθητές/τις συμμαθήτριες μου		
	Μοιραζόμαστε τις εργασίες στην ομάδα		
	Ανταλλάσσουμε ιδέες και σεβόμαστε τις απόψεις όλων των μελών της ομάδας		
Γνώση και κριτική κατανόηση Οι πληροφορίες που έχουμε για ένα θέμα και η ικανότητα να τις κατανοούμε και να τις χρησιμοποιούμε		ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
Γνώση του εαυτού μου <i>(σύνδεση με τις δεξιότητες ζωής, του νου, και της μάθησης)</i>	Γνωρίζω τι θέλω και τι αισθάνομαι		
	Γνώση του κόσμου μου/ τι σημαίνουν δικαιώματα και σε ποιους ανήκουν <i>(σύνδεση με τις δεξιότητες ζωής, του νου, και της μάθησης)</i>	Γνώση για τα δικαιώματα όλων των παιδιών	

Παράδειγμα αξιολόγησης (από τον εκπαιδευτικό) με βάση τους περιγραφικούς δείκτες για τη γνώση και την κριτική κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σύμφωνα με αντίστοιχη κλίμακα από το Συμβούλιο της Ευρώπης (2020:66).

Επίπεδα επάρκειας		
Βασικό επίπεδο επάρκειας	Μπορεί να εξηγήσει -με δικά του λόγια- τη σημασία βασικών πολιτικών εννοιών, όπως τα δικαιώματα	✓
	Μπορεί να εξηγήσει -με δικά του λόγια- γιατί είναι ευθύνη όλων να σέβονται τα ανθρωπίνια δικαιώματα των άλλων παιδιών	✓
Μεσαίο επίπεδο επάρκειας	Μπορεί να εξηγήσει την οικουμενική, αναφαίρετη και αδιαίρετη φύση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	
	Μπορεί να αναλογιστεί με κριτικό τρόπο τις γενεσιουργές αιτίες των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων τον ρόλο των στερεοτύπων και της προκατάληψης στις διαδικασίες που οδηγούν σε παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	
Προχωρημένο επίπεδο επάρκειας	Μπορεί να περιγράψει τους διάφορους τρόπους με τους οποίους οι πολίτες μπορούν να επηρεάσουν την πολιτική	
	Μπορεί να αναλογιστεί με κριτικό τρόπο την εξελισσόμενη φύση του πλαισίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη διαρκή ανάπτυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου	

Ένας επιπλέον στόχος του **εκπαιδευτικού της πληροφορικής** θα μπορούσε να είναι η διαχείριση πληροφοριών και η ανάπτυξη του οπτικού γραμματισμού των μαθητών/τριών αλλά και ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας. Με την προοπτική αυτή η χρήση του Η/Υ στη διάρκεια των μαθημάτων με την υποβοήθηση ενός ενήλικα θα μπορούσε να αφορά τη διερεύνηση κατάκτησης στόχων ψηφιακής επικοινωνίας. Η γνωριμία του Η/Υ μέσα από τις βιωματικές τους εμπειρίες και η εξοικείωση με τις ποικίλες δυνατότητες που τους παρέχονται στην επεξεργασία πληροφοριών, αλλά και στην αξιοποίησή τους για την προσωπική τους έκφραση και δημιουργία θα μπορούσαν να αποτελέσουν επιμέρους στόχους του προγράμματος από την πλευρά του μαθήματος της Πληροφορικής. Ειδικότερα, όσον αφορά στη δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου οι περιγραφικοί δείκτες (Dig Comp, 2021) θα μπορούσαν ενδεικτικά να προσαρμοστούν στις συνθήκες του συγκεκριμένου προγράμματος ως εξής:

Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου	Με τη βοήθεια ενός ενήλικα μπορώ να ηχογραφήσω τον εαυτό μου και να καταθέτω τις απόψεις μου για ένα θέμα (στην ερώτηση «τι είναι δικαίωμα»).	✓
	Με τη βοήθεια ενός ενήλικα χειρίζομαι ψηφιακές εφαρμογές και παράγω αντίστοιχο υλικό.	✓
	Χρήση ψηφιακών εργαλείων για δημιουργία, σύνθεση και επεξεργασία ψηφιακού περιεχομένου.	
	Καταγραφή σκέψεων και συναισθημάτων σε μορφή κειμένου, εικόνας, ήχου ή βίντεο.	
	Γνώση ότι το υλικό και το περιεχόμενο στο διαδίκτυο έχει δημιουργηθεί από άλλους ανθρώπους, που έχουν και αυτοί δικαιώματα (πνευματικά), τα οποία και πρέπει να σεβόμαστε.	

Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης για το πρόγραμμα

1. Στο Πρόγραμμα προτείνεται συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό για την επιλογή δραστηριοτήτων ενεργοποίησης και χαλάρωσης

Σωστό Λάθος

2. Στο πρόγραμμα δεν προτείνεται η εμπλοκή εκπαιδευτικών διαφορετικών ειδικοτήτων

Σωστό **Λάθος**

3. Η διαμόρφωση μιας ξεκάθαρης εικόνας για το προφίλ των μαθητών/τριών της τάξης εφαρμογής αποτελεί βασική πληροφορία για την υλοποίηση του προγράμματος

Σωστό Λάθος

4. Η δραστηριότητα με τίτλο «το μαγικό κουτί» είναι η πρώτη κατά σειρά πρόταση του δευτέρου (2^{ου}) Εργαστηρίου.

Σωστό **Λάθος**

5. Η αξιοποίηση της αφίσας με τίτλο «Όλα τα παιδιά έχουν δικαιώματα» προτείνεται να πραγματοποιηθεί

Σε ψηφιακό περιβάλλον

Με την έντυπη μορφή του

Εναλλακτικά και με τις δύο μορφές

6. Οι εικόνες από το Φύλλο εργασίας για τη δραστηριότητα με τίτλο «Το Bingo των αναγκών και επιθυμιών» προέρχονται από το υλικό με τίτλο:

Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα για παιδιά (Compasito, 2012).

Ανθρώπινα δικαιώματα και αποδοχή της διαφορετικότητας, (Αντιγόνη, 2021).

Μεγαλώνουμε δημοκρατικά, Βιβλίο II, (Gollob, R., Weidinger, W., 2010).

7. Η αφίσα που αξιοποιείται στη δραστηριότητα για το «Κυνήγι του θησαυρού» προέρχεται από το υλικό του Κέντρου Διαπολιτισμικής Αγωγής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Σωστό **Λάθος**

8. Για την αξιολόγηση των μαθητών/τριών αξιοποιήθηκαν Περιγραφικοί Δείκτες από το Πλαίσιο Δημοκρατικών Ικανοτήτων (Council of Europe, 2018)

Σωστό **Λάθος**

9. Στο ενδεικτικό φύλλο περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης «Τα δικαιώματα των παιδιών» έχει προβλεφθεί χώρος για τις σημειώσεις του/της εκπαιδευτικού

Σωστό **Λάθος**

10. Οι σχετικές δηλώσεις για την αποτίμηση αξιών, στάσεων, δεξιοτήτων και γνώσεων, του ενδεικτικού παραδείγματος Αυτο-αξιολόγησης/Ετεροαξιολόγησης στην ολοκλήρωση του προγράμματος ταξινομούνται σε κατηγορίες:

Δύο (συμφωνώ- διαφωνώ)

Τρεις (συμφωνώ- δεν ξέρω/δεν απαντώ-διαφωνώ)